

2026

YAPAY ZEKÂ DESTEKLİ

KPSS

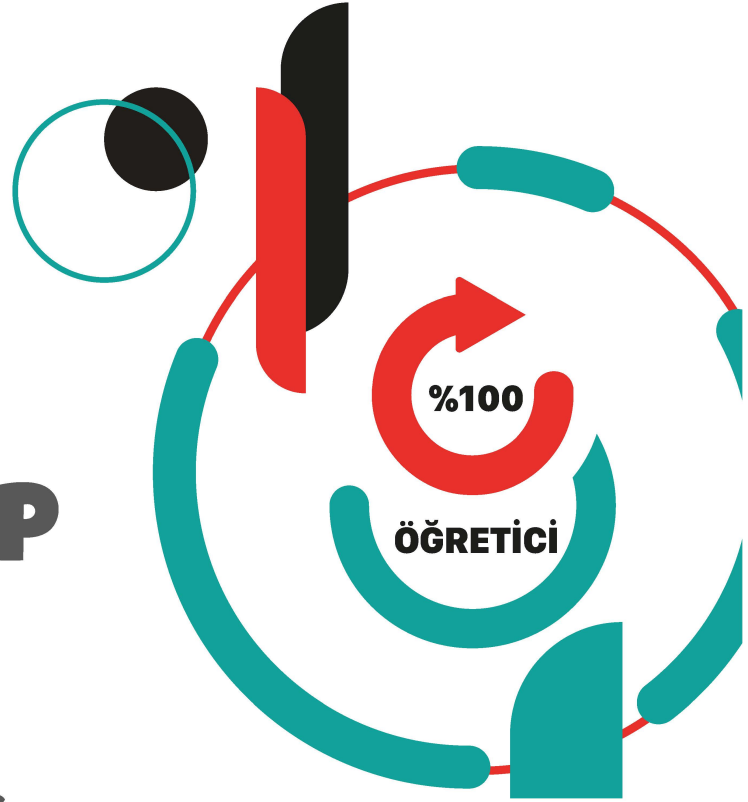
Tarih

**GÖRSEL
HİBRİT KİTAP**

- **Ders Notları**
- **İnfografikler**
- **Online Çözümlü Sorular**
- **Online Özet Videolar**

Ünite başındaki
karekodları
okutunuz

gysakademi

KPSS TARİH GÖRSEL HİBRİT KİTAP

ÖN SÖZ

YAPAY ZEKA DESTEKLİ DERS NOTLARI, İNFOGRAFİK, ONLINE SORU ÇÖZÜM, ÖZET VİDEO

YAZAR

Komisyon

©

Bütün hakları Data Yayınlarına aittir. Yayıncının izni olmaksızın, kitabın tümünün veya bir kısmının elektronik, mekanik ya da fotokopi yoluyla basımı, çoğaltılması ve dağıtımı yapılamaz. Kitabın bilimsel sorumluluğu yazarlara aittir.

BU KİTAP T.C. KÜLTÜR VE TURİZM
BAKANLIĞININ BANDROLÜ İLE
SATILMAKTADIR.

ISBN/Sertifika No

ISBN No/Tarih: 978-625-5580-87-0 / 22.12.25

Sertifika No: 40447

SAYFA TASARIMI

Data Yayınları Dizgi Ekibi

KAPAK TASARIMI

Data Yayınları Grafik Ekibi

BASKI VE CİLT

Data Dijital Matbaacılık

gysakademi bir Data Yayınları Markasıdır.
İvedik Organize Sanayi 1518 Sok.
Matbaacılar Sitesi Mat-Sit İş Merkezi No:2/20
Yenimahalle / ANKARA
Tel: 0 312 384 29 95 – 0 505 925 57 81

Değerli adaylar, KPSS Tarih sınavına hazırlık sürecinde bilgiyi sadece ezberlemek değil, o bilgiyi görsel hafızaya nakşederek kalıcı hale getirmek başarının anahtarıdır. Bu motivasyonla hazırladığımız “KPSS Tarih Görsel Hibrit Kitap”, geleneksel ders notlarını yapay zeka teknolojisinin sunduğu imkanlarla birleştirerek size yeni nesil bir öğrenme deneyimi sunuyor. Karmaşık tarihsel süreçleri sadeleştiren zengin infografikler, yapay zeka destekli nokta atışı notlar, etkileşimli online soru çözümleri ve zaman kazandıran özet videolarla donatılan bu eser, çalışma veriminizi en üst seviyeye çıkarmayı hedeflemektedir. Sınav yolculuğunuzda size rehberlik edecek bu hibrit sistemin, hedeflerinize giden yolda en güçlü destekçiniz olması dileğiyle, hepinize sonsuz başarılar dileriz.

gysakademi

İÇİNDEKİLER

ÜNİTE 1 İSLAMİYET ÖNCESİ TÜRK DEVLETLERİ	5
ÜNİTE 2 İLK TÜRK DEVLETLERİ'NDE KÜLTÜR VE MEDENİYET	10
ÜNİTE 3 İLK MÜSLÜMAN TÜRK DEVLETLERİ	15
ÜNİTE 4 İLK MÜSLÜMAN TÜRK DEVLETLERİ'NDE KÜLTÜR VE MEDENİYET	20
ÜNİTE 5 OSMANLI DEVLETİ.....	35
ÜNİTE 6 OSMANLI DEVLETİ'NDE KÜLTÜR VE MEDENİYET.....	54
ÜNİTE 7 XX. YÜZYILDA OSMANLI DEVLETİ	59
ÜNİTE 8 KURTULUŞ SAVAŞI HAZIRLIK DÖNEMİ.....	64
ÜNİTE 9 KURTULUŞ SAVAŞI MUHAREBELER DÖNEMİ.....	69
ÜNİTE 10 ATATÜRK DÖNEMİ İÇ POLİTİKA.....	75
ÜNİTE 11 ATATÜRK İLKE VE İNKILAPLARI	80
ÜNİTE 12 ATATÜRK DÖNEMİ TÜRK DIŞ POLİTİKASI	85
ÜNİTE 13 ÇAĞDAŞ TÜRK VE DÜNYA TARİHİ	90

BOZKIRDAN DÜNYAYA: İLK TÜRK DEVLETLERİ VE TOPLULUKLARI

Tarih Sahnesine Çıkış, Göçler ve Kurulan İlk Devletler

Bu dersle ilgili online **25 soru** çözmek için karekodu okutunuz.

Bu dersin **video özetini** izlemek için karekodu okutunuz.

gysakademi

Başlangıç: Türk Adı ve Anayurt

Türk Adının Anlamı

- Ziya Gökalp: Nizam sahibi, töreli
- Wambery: Türemek
- Kaşgarlı Mahmut: Olgunluk çağı
- Uygurlar: Güç, kuvvet
- Çin Kaynakları: Miğfer

Püf Noktası

'Türkiye' adı coğrafi bir terim olarak **ilk kez VI. yüzyılda** Bizans kaynaklarında Orta Asya için kullanılmıştır. **XI. yüzyıldan itibaren Anadolu** için kalıcı hale gelmiştir.

İlk Anayurt: Orta Asya

gysakademi

Medeniyetin Beşiği: Orta Asya'nın Kadim Kültürleri

gysakademi

İSLAMİYET ÖNCESİ
TÜRK DEVLETLERİNDE
KÜLTÜR VE MEDENİYETBozkırın Kalbinde Bir
Medeniyetin Anatomisi

Bu dersle ilgili online 25 soru çözmek için karekodu okutunuz.

gysakademi

Bir Devlet Nasıl Doğar? Temel Esaslar ve Yapı

1. Uluş (Ülke): Vatan. Mete Han'ın "Toprak devletin temeli, milletin malıdır" sözüyle kutsallık kazanmıştır.	2. Oksızlık (Bağımsızlık): Devlet olmanın ön koşulu.	3. Kün (Halk): Millet. Devleti oluşturan ana unsur.	4. Töre (Kanun): Devleti ve toplumu düzenleyen yazısız kurallar.

Toplumsal Yapı (Küçükten Büyüğe):

Püf Noktası: Devletin en küçük siyasi birimi **Boy**'dur. Göçebe hayat, devletin 'Boylar Federasyonu' şeklinde örgütlenmesini zorunlu kılmıştır. Boylar iç işlerinde serbest, dış işlerinde devlete bağlıdır.

gysakademi

İmparatorluğu Yönetmek: İkili Teşkilat Sistemi

Püf Noktası: İkili teşkilat ilk kez **Asya Hun Devleti** döneminde **Mete Han** tarafından uygulanmıştır.

gysakademi

**Türk-İslam Tarihinin
Doğuşu ve Yükselişi**
Talas'tan Malazgirt'e ve Ötesine
Stratejik Bir Bakış

Türklerin İslamiyet'le tanışmasından başlayarak Orta Asya, Mısır ve Anadolu'da kurdukları güçlü devletlerin ve imparatorlukların stratejik dönüm noktalarını keşfedin. Bu sunum, savaşları, liderleri ve kültürel sentezleri, sınavlar için kritik püf noktalarıyla birlikte ele almaktadır.

Bu dersle ilgili online 30 soru çözmek için karekodu okutunuz.

gysakademi

Dönüm Noktası: Talas Savaşı (751) ve Türk-İslam Tarihinin Başlangıcı

Savaşın Nedenleri

- ✘ Çin'in İpek Yolu'na hakim olma ve Orta Asya'da yayılma isteği.
- ✘ Abbasilerin, Çin baskısı altındaki Türklere yardım etme düşüncesi.
- ✘ İslamiyet'i Orta Asya'da yayma amacı.

Sonuçları ve Önemi

- ✓ **Türk-Arap ittifakı (Karluklar)** savaşı kazandı. Orta Asya Çinlileşmekten kurtuldu.
- ✓ **Türk-İslam tarihi resmen başladı.** Türkler kitleler halinde İslamiyet'e geçmeye başladı.
- ✓ Türkler, Abbasi ordusunda ve yönetiminde önemli görevler aldı.
- 💡 **Püf Noktası:** Kağıt, matbaa, barut ve pusula gibi icatlar İslam dünyasına geçti. **İlk kez Çin dışında Semerkant'ta kağıt üretildi.**

Emevilerin ırkçı politikaları Türklerin İslamiyet'e girişini geciktirirken, Abbasilerin hoşgörüsü bu süreci hızlandırmıştır.

gysakademi

Bir Sentezin Doğuşu: Türkler Neden Müslüman Oldu?

İnanç Benzerliği: Gök Tanrı inancı ile İslam'daki Allah inancının tek tanrı temelinde birleşmesi.

Ahiret ve Sosyal Değerler: Kurban, cennet-cehennem gibi kavramların ve cihan hakimiyeti (cihat/gaza) anlayışının örtüşmesi.

Siyasi ve Ticari Etkenler: Abbasilerin hoşgörü politikası ve Müslüman tüccarlarla artan etkileşim.

Sınavlar İçin Kritik "İlkler"

- **İlk Müslüman Türk Boyu:** Karluklar (8. yüzyıl)
- **İlk Müslüman Türk Devleti:** İtil Bulgarları (9. yüzyıl)
- **Orta Asya'daki İlk Müslüman Türk Devleti:** Karahanlılar (10. yüzyıl)
- **Mısır'daki İlk Müslüman Türk Devleti:** Tolunoğulları (9. yüzyıl)

gysakademi

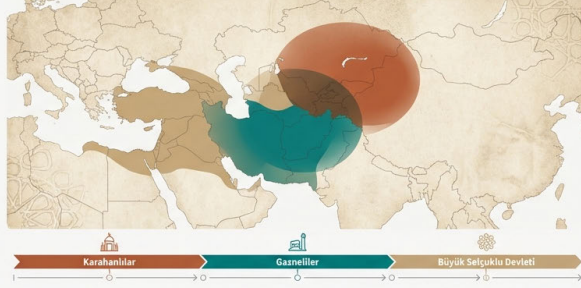
Türk-İslam Medeniyetinin Anatomisi

Devlet Teşkilatından Bilim ve Sanata
Kurumsal Bir Keşif

Bu dersle
ilgili online 30
soru çözmek
için karekodu
okutunuz.

gysakademi

Devletin Temelleri: Kut'tan Cihan Hakimiyetine

Ana Fikir: Devlet teşkilatının temeli **Karahanlılar** ile atılmış, **Gaznelilerle** gelişmiş ve **Büyük Selçuklu Devleti** ile zirveye ulaşmıştır.

Temel Yönetim Anlayışları

- Kut Anlayışı:** İslamiyet'in kabulüyle devleti yönetme yetkisinin "Allah'ın nasibi ve takdiri" olarak yorumlanması.
- Cihan Hakimiyeti Ülküsü:** Gaza ve cihad anlayışıyla birleşen evrensel egemenlik hedefi.
- Adalet:** Hükümdarın töreye uygun, adil yönetim ilkesi.
- Sosyal Devlet:** 'Devlet halk içindir' ilkesi.

Sınav Notu: İslamiyet öncesi **Kut anlayışı**, İslami dönemde "Allah'ın takdiri" olarak yeniden yorumlanmıştır. Bu, egemenliğin meşruiyet kaynağındaki devamlılığı ve dönüşümü gösteren önemli bir noktadır.

gysakademi

Mutlak Otorite: Hükümdar, Sembolleri ve Atabeylik Sistemi

Hükümdar

Devletin tek hakimidir.

- Kullandığı Unvanlar: **Han, Hakan, Padişah, Sultan, Şah, Emir, İlig, Buğra.**

Egemenlik Alametleri

- İslamiyet ile Gelenler:** Hutbe okutmak, Para basmak (Sikke), **Hilal** (Halifenin hediyesi), **Tiraz** (Halifenin gönderdiği elbise), **Çetr** (Şemsiye), **Menşur** (Hükümdarlık onay belgesi), Asa.
- Devam Edenler:** Nevbet (Bando), **Sancak, Tuğra**, Taht, Otağ (Saltanat Çadırı).

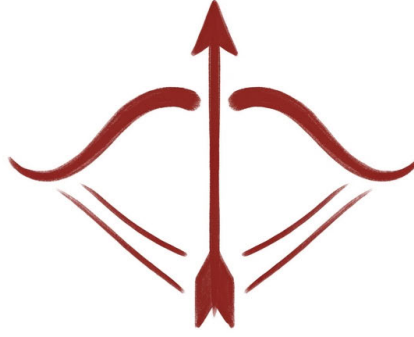
Şehzade Eğitimi: Atabeylik Sistemi

- Amaç:** Meliklerin (şehzadeler) yönetim tecrübesi kazanması.
- Görevli:** **Atabey** (Tecrübeli devlet adamı).

Sınav Notu

Tarihteki ilk **Atabey**, Büyük Selçuklu veziri **Nizamülmülk**'tür. Atabeylik kurumu, faydalı olmasının yanında, şehzadeleri isyana teşvik ederek merkezi otorite için bir tehdit de oluşturmuştur.

gysakademi

Bu dersle ilgili online 40 soru çözmek için karekodu okutunuz.

Osmanlı: Beylik'ten Cihan İmparatorluğu'na

Kuruluş ve Yükselme Dönemlerinin Sınav Odaklı Analizi

gysakademi

Hikayenin Başlangıcı: Kayılar ve Büyümeyi Sağlayan Koşullar

Bölüm 1: Kayıların Kökeni

Osmanlılar, Oğuzların **Bozok** kolunun **Günhan** soyuna bağlı **Kayı** boyundandır.

- **Anlamı:** Kayı, 'sağlam, güçlü, kuvvetli' demektir.
- **Yerleşim Süreci:** Önce Ahlat, ardından I. Alaeddin Keykubat tarafından Ankara/Karacadağ ve son olarak Ertuğrul Gazi idaresinde **Söğüt** (yaylak) ve **Domaniç** (kışlak) bölgesine yerleştiler.

Bölüm 2: Büyümeyi Kolaylaştıran Etmenler

Küçük bir beyliğin hızla büyümesini sağlayan kilit faktörler şunlardır:

Yıkılmakta olan Bizans ve Selçuklu devletleri arasındaki stratejik konum.

Cihat ve gaza düşüncesiyle Bizans'a odaklanma. Balkanlar ve Anadolu'da siyasi birliğin olmaması.

Uygulanan **İskan** (yerleştirme) ve **İstimalet** (hoşgörü) politikaları.

Avrupa'da **Yüzyıl Savaşları**'nın yaşanması.

Yetenekli padişahlar ve **merkeziyetçi** yönetim anlayışı.

gysakademi

gysakademi

Osmanlı'nın Yönetim Kodları: Merkezden Taşraya İmparatorluk Mekanizması

Padişah'tan Tımarlı Sipahiye, Saraydan Eyaletle Adım Adım Osmanlı Devlet Yapısı

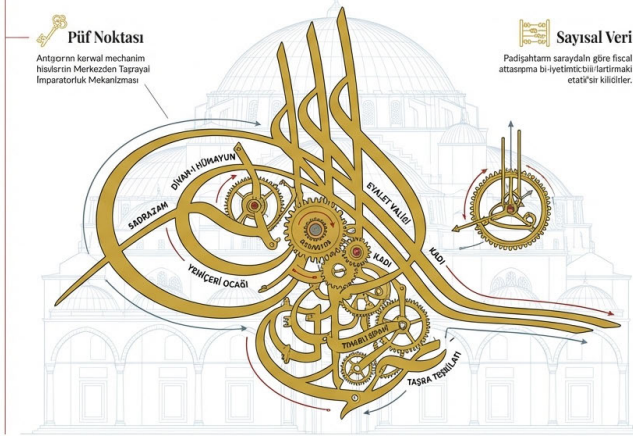

Tünngraflının Osmulu

Osmanlı'nın yönetim koray kalamı yastı yallamı. İsmesinin padişah'tan tımarlı an saray domantan, tımarlı sipahi ve ve vassalılar görü konoletür.

Püf Noktası
Antıgören kerwal mekanim hısların Merkezden Taşraya İmparatorluk Mekanizması

Sayısal Veri
Padişah'tan saraydan göre fiscal attasıma bi-iyetincisi bu lartimaki etat'ın kılıdiler.

Sayısal Veri

Divan-ı Hümayun	22.
Yenicri	32.
Adrazam	33.
Kadı	201
Tımarlı Sipahi	33.
Uovmetra	201
Teşkilatı	

Bu dersle ilgili online 30 soru çözmek için karekodu okutunuz.

Yetki/Sorumluluk

- Dıumani Tımarlı Padişahlı Valisi
- Dıumani Tımarlı Sipahiye, Yenicri Ocakları
- Dıumani Tımarlı İl Taşra Teşkilatı

gysakademi

Devletin Zirvesi: Padişah ve Egemenliğin Evrimi

Osman ve Orhan Bey:
"Ülke, hanedanın ortak malıdır."

I. Murat'tan Fatih'e:
"Ülke, padişah ve oğullarının ortak malıdır."

Fatih'ten I. Ahmet'e:
"Ülke, padişahın malıdır."
(Kardeş katli yasallaştı.)

I. Ahmet'ten Sonra:
"Ekber ve Erşed Sistemi"
(Hanedanın en yaşlı ve akli başında üyesi tahta geçer.)

Padişahın Mutlak Gücü ve Sınırları

Yetkileri kanun (Şer'i ve Örfi Hukuk) ve törelerle sınırlıydı.

Yetki ve Görevleri

- Orduya komutanlık
- Üst düzey memur ataması
- Savaş ve barışa karar verme
- Ferman yayımlama
- Müsadere (memur malına el koyma)

Püf Noktası: Yavuz Sultan Selim ile birlikte "Halife" unvanının kullanılması, devletin teokratik yapısını güçlendirmiştir.

Hükümdarlık Alametleri

Hutbe okutmak

Sikke (para) bastırmak

Tuğ

Sancak

Otağ

Cülus Töreni (İlk kez Çelebi Mehmet Dönemi'nde yapıldı)

gysakademi

Padişahın Gölgesi: Şehzadeler ve Sancak Sistemi

Şehzade Eğitimi

Padişahın çocuklarına **Şehzade**, **Çelebi** veya **Efendi** denirdi.

'Lala' adı verilen tecrübeli devlet adamları eşliğinde sancaklara yönetici olarak gönderilirdi. (Selçuklulardaki karşılığı: Atabey)

Amaç: Devlet yönetimi, askerlik ve ilim alanlarında tecrübe kazanmaları.

Önemli Şehzade Sancakları: Amasya, Manisa, Kütahya, Trabzon. (Kefe, Anadolu dışındaki tek sancaktır.)

Sancak Sisteminin Püf Noktaları

Başlatan: Orhan Bey

Sistemi Tahta Çıkan İlk Padişah: I. Murat

Yasallaştıran: Fatih Sultan Mehmet (Kanunname-i Ali Osman)

Sancakta Yetişerek Tahta Çıkan Son Padişah: III. Mehmet

Sistemi Kaldıran: III. Mehmet ('Kafes Usulü'ne geçişin başlangıcı)

Sancağa Çıkmadan Tahta Çıkan İlk Padişah: I. Ahmet

gysakademi

Osmanlı'nın Son Dönemi ve Milli Mücadele'nin Doğuşu (1911-1919)

Sınav Odaklı Stratejik Özet

Bu sunum, Trablusgarp Savaşı'ndan Milli Mücadele'nin örgütlenme aşamasına uzanan kritik **8 yıllık** dönemi, sınavda çıkabilecek kilit bilgilerle ele almaktadır. Olayların kronolojik akışını takip ederken; tarihler, antlaşma maddeleri, önemli isimler ve püf noktaları üzerine odaklanacağız.

Önemli Tarihler

Antlaşmalar ve Maddeler

Kilit İsimler

Sınav Püf Noktaları

Bu dersle ilgili online **25 soru** çözmek için karekodu okutunuz.

Bu dersin **video özetini** izlemek için karekodu okutunuz.

gysakademi

Sahneye Çıkış: Trablusgarp Savaşı (1911-1912)

Nedenler

- İtalya'nın ham madde ve pazar arayışı.
- Osmanlı'nın bölgeye ordu gönderememesi (Mısır İngiliz işgalinde, donanma Haliç'te).
- ⚡ Rusya ile İtalya arasında imzalanan **Racconigi Antlaşması (1909)**.

Gelişmeler

- İtalya; Derne, Tobruk, Bingazi'yi işgal etti.
- Bölgeye giden gönüllü subaylar:
 - 👤 **Mustafa Kemal**: "Gazeteci Şerif" takma adıyla, Kurmay Binbaşı rütbesiyle Derne ve Tobruk'a gitti.
 - 👤 **Enver Paşa**: "Hamdi" takma adıyla Bingazi'ye gitti.
- İtalya, Osmanlı'yı barışa zorlamak için **On İki Ada'yı** işgal etti ve **Çanakkale Boğazı'nı** ablukaya aldı.

Sonuç: Uşi Antlaşması (15 Ekim 1912)

- Trablusgarp ve Bingazi İtalya'ya bırakıldı. (Kuzey Afrika'daki son toprak parçası kaybedildi.)
- ⚡ On İki Ada, Balkan Savaşları sonuna kadar geçici olarak İtalya'ya bırakıldı.
- Trablusgarp halkı dini yönden Halife'ye bağlı kalacak (Kültürel bağları koruma amacı).

Sınav Notları

- ⚡ Dünya tarihinde **savaş uçağı ilk kez** bu savaşta kullanıldı.
- 👤 Mustafa Kemal'in **sömürgecilğe karşı ilk savaşıdır** ve bu savaş sonrası **Binbaşılığa** terfi etmiştir.

gysakademi

Balkanlar'da Büyük Kopuş: Balkan Savaşları (1912-1913)

I. Balkan Savaşı (1912)

- Saldıranlar**: Sırbistan, Yunanistan, Bulgaristan, Karadağ.
- Yenilgi Nedenleri**: Ordunun siyasete karışması, birden fazla cephede savaşılması.
- ⚡ **Kritik Olay: Babı Ali Baskını (23 Ocak 1913)**. İttihat ve Terakki, savaşın kötü gidişatını bahane ederek yönetime el koydu. Bu, rejime değil, hükümete yönelik ilk hükümet darbesidir.
- Sonuç: Londra Antlaşması (30 Mayıs 1913)** ile Osmanlı'nın sınırı Midye-Enez hattı oldu. Doğu Trakya kaybedildi.
- ⚡ Savaş sırasında **Arnavutluk** bağımsızlığını ilan etti (Osmanlı'dan ayrılan son Balkan ulusu).

II. Balkan Savaşı (1913)

- Neden**: Bulgaristan'ın I. Savaş'ta en fazla toprağı alması.
- Taraflar**: Sırbistan, Yunanistan, Karadağ ve Romanya (I. Savaşta katılmamıştı) Bulgaristan'a saldırdı.
- Osmanlı'nın Rolü**: Fırsattan yararlanarak **Enver Paşa** komutasında **Edirne ve Kırklareli'ni** geri aldı.
 - 👤 Enver Paşa'ya 'Edirne Fatihi' unvanı verildi.
- Sonuç Antlaşmaları**: Bükreş, İstanbul, Atina Antlaşmaları.

Genel Sonuçlar ve Önemi

- Batı Trakya, Makedonya ve Ege Adaları (Gökçeada ve Bozcaada hariç) kaybedildi.
- ⚡ **Osmanlılık** fikri önemini yitirdi, **Türkçülük** akımı güçlendi.
- Balkanlar'daki Türkler azınlık durumuna düştü (**Batı Trakya Türkleri sorunu** başladı).

gysakademi

Bu dersle ilgili online 30 soru çözmek için karekodu okutunuz.

MİLLİ MÜCADELE'NİN DOĞUŞU

Stratejik Bir Yol Haritası: İstanbul'dan Ankara'ya
Kurtuluş İradesinin İnşası

gysakademi

Kurtuluşun Stratejik Aşamaları

- **KIVILCIM (1918-1919):**
Fikrin Doğuşu ve Anadolu'ya Geçiş
- **ÇAĞRI (Mayıs-Haziran 1919):**
Milli Bilincin Uyandırılması
- **BİRLİK (Temmuz-Eylül 1919):**
İradenin Örgütlenmesi
- **MEYDAN OKUMA (Ekim 1919-Mart 1920):**
Meşruiyetin Tesisi ve Sınırların İlanı
- **KURUMSALLAŞMA (Nisan 1920 ve sonrası):**
Yeni Devletin Temelleri

gysakademi

AŞAMA 1: KIVILCIM | İstanbul'dan Anadolu'ya (1918-1919)

Stratejik Amaç

İşgal altındaki İstanbul'da mücadelenin imkansızlığını görmek ve kurtuluş için Anadolu'ya geçişi bir devlet göreviyle meşrulaştırmak.

“Geldikleri gibi giderler!”

- Mustafa Kemal, 13 Kasım 1918, Yaveri Cevat Abbas'a

Kilit Olaylar ve Tarihler

- **İstanbul'daki Arayışlar:** Kâzım Karabir, Ali Fuat gibi komutanlarla görüşmeler. Fethi (Okyar) Bey ile Minber Gazetesi'ni çıkarma.
- **Stratejik Fırsat:** Karadeniz'deki karışıklıklar bahanesiyle, geniş yetkilere sahip 9. Ordu Müfettişliği'ne atanması.
- **19 Mayıs 1919:** Bandırma Vapuru ile Samsun'a çıkış ve Milli Mücadele'nin fiilen başlaması.

Püf Nokta

Mustafa Kemal, Anadolu'ya kişisel bir inisiyatifle değil, Padişah ve Hükümet tarafından verilen geniş yetkilerle (bölgedeki askeri ve sivil makamlara emretme) donatılmış resmi bir görevli olarak geçmiştir. Bu, ilk adımlarında ona meşruiyet sağlamıştır.

gysakademi

Bu dersle ilgili online 30 soru çözmek için karekodu okutunuz.

Savunmadan Zafere: Milli Mücadele'de Cepheler ve Diplomasi

Kurtuluş Savaşı'nın askeri ve siyasi adımlarının anatomisi.

gysakademi

Üç Cephede Varoluş Mücadelesi Başlıyor

Mondros Mütarekesi'nin ardından başlayan işgaller, Anadolu'da bir direniş ateşini yaktı. TBMM'nin açılmasıyla bu direniş, üç ana cephede organize bir mücadeleye dönüştü: Doğu, Güney ve Batı.

gysakademi

İlk Zafer, İlk Antlaşma: Doğu Cephesi ve Gümrü Antlaşması

Askeri Başarı

Doğu Cephesi Komutanı Kâzım Karabekir Paşa komutasındaki **XV. Kolordu**, Ermenilere karşı Sarıkamış ve Kars'ta zaferler kazandı. Bu başarılarından dolayı Karabekir'e "Şark Fatihi" unvanı verildi.

Siyasi Sonuç

Gümrü Barış Antlaşması (3 Aralık 1920):

- TBMM Hükümeti'ni Kâzım Karabekir, Erzurum Valisi Hamit Bey ve Erzurum Vekili Süleyman Necati temsil etti.
- **Sınır:** Aras Nehri-Çıldır Gölü hattı olarak belirlendi.
- **Kazanımlar:** Kars, Sarıkamış, Iğdır ve Kulp geri alındı.

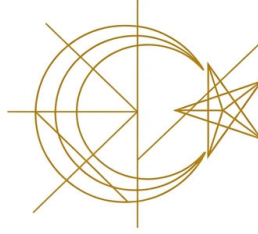
Püf Noktası

- TBMM'nin imzaladığı ilk antlaşmadır.
- TBMM'nin ilk askeri ve siyasi başarısıdır.
- Ermenistan, TBMM'yi ve Misak-ı Milli'yi tanıyan, Sevr'i reddeden ilk devlettir.
- "Türkiye Devleti" ifadesi ilk kez bu antlaşmada kullanıldı.
- Bu cephe kapandıktan sonra birlikler Batı Cephesi'ne kaydırıldı.

gysakademi

Atatürk Dönemi İç Politika: Devletin İnşası ve İlk Sınavlar

Sınav Odaklı, Vurgulu ve Özet Anlatım

Bu dersle ilgili online **25 soru** çözmek için karekodu okutunuz.

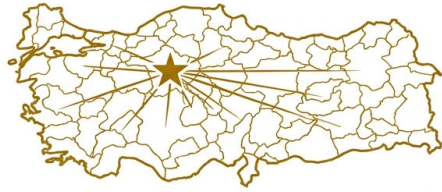
gysakademi

II. TBMM (İnkılapçı Meclis)

Görev Süresi: **11 Ağustos 1923 - 1 Ekim 1927**

- **Neden Kuruldu?** I. TBMM'nin yıpranması ve Lozan sonrası inkılap ihtiyacı.
- **Seçim Kararı:** **1 Nisan 1923** tarihinde alındı.
- **Önemli Not:** Mustafa Kemal, yapılan seçimlerde hem İzmir hem de Ankara'dan milletvekili seçilmiş, ancak **Ankara'yı tercih etmiştir.**

Ankara'nın Başkent Olması

- **Kanun Teklifi:** Dışişleri Bakanı **İsmet Paşa** tarafından sunulan **tek maddelik** yasa tasarısı.
- **Kabul Tarihi:** **13 Ekim 1923** (Oy çokluğu ile).

Türkiye Devleti'nin makamı idaresi
Ankara şehridir.

- **Nedenleri:** İstanbul'un saldırılara açık olması, Ankara'nın Milli Mücadele'nin merkezi olması ve jeopolitik konumu.

gysakademi

Egemenlik Milletindir: Saltanatın Sonu, Cumhuriyetin Doğuşu

Saltanatın Kaldırılması

Saltanatın Kaldırılması

- Tarih: **1 Kasım 1922**
- **Püf Noktası:** I. TBMM'nin yaptığı **ilk ve tek inkılap**tır.
 - **Temel Neden:** Lozan Konferansı'na İstanbul Hükümeti'nin de davet edilmesiyle ortaya çıkan **ikiliği önlemek.**
 - **Sonuçlar:** Osmanlı Devleti **resmen** sona erdi. Devlet başkanlığı sorunu ortaya çıktı.

Cumhuriyetin İlanı

Cumhuriyetin İlanı

- Tarih: **29 Ekim 1923**
- **Temel Neden:** "Ekim Bunalımı" olarak bilinen hükümet krizini ve devlet başkanlığı sorununu çözmek.
 - **En Önemli Sonuç:** Rejimin adı konuldu ve **Meclis Hükümeti Sistemi'nden Kabine Sistemi'ne** geçildi.

SINAV NOTU

- İlk Cumhurbaşkanı: **Mustafa Kemal**
- İlk Başbakan: **İsmet İnönü**
- İlk Meclis Başkanı: **Ali Fethi Okyar**
- İlk Genelkurmay Başkanı: **Fevzi Çakmak**

gysakademi

Türkiye Cumhuriyeti'nin İnşası: Temel İnkılaplar ve Sınav Notları

Eğitim, Toplum ve Ekonomi Alanlarında Yapılan Dönüşümlere Stratejik Bir Bakış

Bu dersle ilgili online 30 soru çözmek için karekodu okutunuz.

gysakademi

Bir Milletin Yeniden İnşası: Üç Temel Cephe

1. EĞİTİM VE KÜLTÜR

Fikri Temellerin Atılması

Tevhid-i Tedrisat'tan Harf İnkılabı'na, ulusal bilincin ve çağdaş düşüncenin yerleştirilmesi.

2. TOPLUMSAL ALAN

Gündelik Hayatın ve Kimliğin Dönüşümü

Kılık kıyafetten soyadına, eşit ve ayrıcalıksız bir toplum yapısının kurulması.

3. EKONOMİ

Tam Bağımsızlık İçin Milli Hamleler

İzmir İktisat Kongresi'nden sanayi planlarına, kendi kendine yeten bir ekonominin hedeflenmesi.

gysakademi

Eğitimin Temeli: Öğretimde Birlik ve Laiklik

Tevhid-i Tedrisat Kanunu (3 Mart 1924)

Amaç: Eğitim ve öğretim birliğini sağlamak, laik, çağdaş ve ulusal eğitime geçmek.

Sonuç: Tüm eğitim kurumları **Milli Eğitim Bakanlığı'na** bağlandı. Yabancı okullara **Türkçe dersleri** konuldu ve **Türk müfettişlerince** denetlenmesi kararlaştırıldı.

SINAV NOTU

Kanun önerisini dönemin Milli Eğitim Bakanı **Vasıf Çınar** sunmuştur.

Medreselerin Kapatılması (11 Mart 1924)

Dayanak: Tevhid-i Tedrisat Kanunu doğrultusunda.

Uygulama: Milli Eğitim Bakanı **Hüseyin Vasıf Çınar Bey'in** talimatı ile kapatıldı.

Sonuç: Eğitimdeki ikiliğe son verildi, inkılap karşıtı düşüncelerin gücü kırıldı.

PÜF NOKTASI

Kanunu **teklif eden** (Vasıf Çınar) ile medreseleri **kapatma talimatını veren** (Hüseyin Vasıf Çınar) isimleri farklıdır, karıştırılmamalıdır.

gysakademi

Atatürk Dönemi Türk Dış Politikası

Savunmadan Atılıma Bir Egemenlik Hikayesi (1923-1939)

DİPLOMASİ ÜZERİNE BİR ÜST DÜZEY OTURUM

gysakademi

Bu dersle ilgili online 25 soru çözmek için karekodu okutunuz.

Türk Dış Politikasının DNA'sı: Değişmez İlkeler

Tam Bağımsızlık

Dış politikada en temel ilke.

Akılcılık ve Gerçekçilik

Maceracı değil, uygulanabilir hedefler.

Milli Güce Dayanma

Ordusuna ve halkına güvenmek.

Hukuka Bağlılık

Uluslararası anlaşmazlıkları hukuk yoluyla çözme iradesi.

Eşitliğe Dayalı İlişkiler

Başka devletlerin iç işlerine karışmamak ve karıştırmamak.

“Yurtta barış, dünyada barış”

gysakademi

İki Perdelik Bir Diplomasi Sahnesi

1. PERDE**Mirasın Tasfiyesi ve Egemenliğin İnşası (1923-1932)**

Bu dönemde genç Cumhuriyet, Lozan'dan kalan 'pürüzleri' temizlemeye ve uluslararası alanda varlığını kabul ettirmeye odaklandı. Anlatı, bir 'savunma' ve 'temizlik' mücadelesidir.

**Musul • Nüfus Mübadelesi
Dış Borçlar**

2. PERDE**Barış Çemberi ve Proaktif Diplomasi (1932-1939)**

Türkiye, sorunlarını büyük ölçüde çözmüş, özgüveni yüksek bir aktör olarak dünya sahnesine çıkar. Yaklaşan savaşı öngörerek barışı korumaya yönelik 'atılımlar' yapar.

**Milletler Cemiyeti • Balkan Antantı
Montrö • Sadabat Pakı • Hatay**

gysakademi

İKİ SAVAŞ ARASI DÖNEMDEN SOĞUK SAVAŞ'A: DÜNYA VE TÜRKİYE (1919-1960)

Kritik Olaylar, Kilit Rakamlar ve Sınav Odaklı Analiz

Bu dersle ilgili online 25 soru çözmek için karekodu okutunuz.

NotebookLM

I. Dünya Savaşı Sonrası: Kalıcı Bir Barış Mı, Yoksa Sadece Bir Ateşkes Mi?

- **Paris Barış Konferansı (1919):** 32 devletin katılımıyla toplandı. Ancak kararlar galip devletler tarafından şekillendirildi. (Kaynak: 5.1.1.)
- **Yeni Kavramlar, Eski Zihniyet:**
 - Sömürgeciliğin yerini **Manda ve Himaye** sistemi aldı.
 - Savaş tazminatları **Tamirat Borçları** adını aldı.
- **Püf Noktası:** Wilson İlkeleri'nin 'ulusların kendi kaderini tayin etme' ve 'toprak alınmaması' ilkeleri **ihlal edildi**. Bu durum, barıştan çok yeni anlaşmazlıkların temelini attı. (Kaynak: 4.3.1.)
- **Almanya ile imzalanan Versay Antlaşması:** Ağır şartları nedeniyle Almanya'da '**Versay Diktası**' olarak anıldı ve II. Dünya Savaşı'nın en önemli nedenlerinden biri oldu.

Versay Sarayı, Aynalar Salonu, 28 Haziran 1919

NotebookLM

Kağıt Üzerinde Kalan İttifaklar ve Başarısız Barış Girişimleri

Milletler Cemiyeti (Cemiyet-i Akvam):

- **Kuruluş:** 10 Ocak 1920, Cenevre.
- **Amaç:** Kalıcı barış ve güvenliği sağlamak.
- **Püf Noktası (Neden Başarısız Oldu?):**
- Yaptırım gücü yoktu. ABD ve SSCB gibi büyük güçlerin üye olmaması ve galip devletlerin çıkarlarına hizmet etmesi nedeniyle işlevsiz kaldı. 18 Nisan 1946'da dağıldı. (Kaynak: 4.3.1.a)

Locarno Antlaşması (1 Aralık 1925):

- Almanya, Fransa, İngiltere, İtalya gibi devletler arasında imzalandı. Almanya'yı yeniden Avrupa siyasetine dahil etti ve 1926'da Milletler Cemiyeti'ne üye oldu.

Briand-Kellogg Paketi (27 Ağustos 1928):

- Savunmaya dayanmayan savaşı 'kanun dışı' saydı. Başlangıçta 9 devlet imzaladı. 1929 sonuna kadar Türkiye ve SSCB dahil 46 devlet katıldı.

Kurumsal Çaba ve İdealist Hedef

NotebookLM

